

ÉPÍTÉSZETI KRITIKA

Mi az építészeti kritika és hogyan írjunk ilyet?

A félév témája az írott építészeti kritika elmélete és gyakorlata. A hazai építészeti sajtóban, de a tágabb nyilvánosságban is évtizedek óta probléma, hogy alig jelennek meg érdemi elemzések, kritikai szövegek egy-egy épülettel vagy építészeti jelenséggel kapcsolatban. A kurzusban körbejárjuk ezt a témát, és magunk is létrehozunk épületkritikákat. Ennek során együttműködünk a hazai online építészeti szakajtó legfontosabb felületével, az *Építészfórum*-mal (epiteszforum.hu).

A félév első fele az elméleti bevezetésről szól, amelyet vendégelőadók is segítenek (tervek szerint: Martinkó József, Smiló Dávid, Szemerey Samu és az Építészfórum szerkesztősége). Sor kerül már kész szövegek elemzésére, majd a félév végéig egy vagy két saját kritika elkészítésére 6000-9000 leütés terjedelemben. Ezeket a félév második felében szemináriumi helyzetben elemezzük, együtt csiszoljuk végleges formára akár a vendégelőadók bevonásával. A legjobb kritikák megjelenési lehetőséget kapnak az Építészfórumon. A választott témák lehetnek saját ötletek, vagy az oktató(k) és az Építészfórum által ajánlottak.

A kurzus mellett, hogy más alkotók által tervezett épületekről való differenciált gondolkodásba és írásba nyújt bevezetést, a saját munkák tervezési folyamatának gondolati struktúráit, kész tervek vagy alkotások publikálását, az azokról való kommunikációs kultúra kialakítását, a kortárs építészeti diskurzusokban való elhelyezését is segítik.

---

oktató:

Hartmann Gergely (hartmann.gergely@g.mome.hu)

Létszám:

15 fő legfeljebb. Arány: kb. 2/3 építész-, 1/3 elméletszakos hallgató. **Túljelentkezés esetén** vegyétek figyelembe, hogy a jelentkezés elfogadása nem a felvétel időbeli sorrendjében, és nem a végzés várható időpontja szerint történik. Adott esetben az oktató bekérhet már elkészült publikációkat, motivációs levelet, vagy egyéb módon dönthetnek a jelentkezés elfogadásáról.

A kurzus típusa:

előadások, műhelymunka

A kurzus teljesítése, értékelése:

Órai munka, órai jelenlét, a feladatok, írások elkészítése időben, valamint az, hogy ezek mennyire tükrözik a kurzuson elhangzott információkat, ismereteket, tudást. Amennyiben a kész szöveg megjelenési lehetőséget kap az Építészfórumon, a hallgató vállalja a publikálásra kész írásmű kísérését a megjelenésig.

A jelentkezésnél vedd figyelembe!

Az óra jellege miatt fontos, hogy csak akkor jelentkezz, ha érzel magadban jártasságot az írásra, vagy erős indíttatást az íráskészség elsajátítására. A félév menete feltételezi az órákon, az ott kialakuló beszélgetéseken és vitákon való aktív részvételt, és a kiadott feladatok időben való elkészítését.

Közvetített ismeret és tudás: A félév során a hallgatók elsajátíthatják az építészeti kritika elméletét és történetét. A legfontosabb elsajátítandó ismeret az épületekről, építészeiről való elemző, kritikus gondolkodást, valamint ennek az írásbeli közlési módja, amely alapos megismerésen, mérlegelésen és adott esetben empátián alapul. A félév során fejlődik a hallgató írás-készsége, nyelvi, fogalmazási ismeretei. A félév végére a hallgató képes létrehozni egy vagy két épületkritikát az online szaksajtó követelményeinek megfelelően.

Készségek: A teljesítéshez szükséges a differenciált, kritikus gondolkodásra való készség, az aktív órai részvétel, a vitakészség, az írás-készség megléte, vagy erős motiváció annak további csiszolására. A jelentkező hallgatónak tisztában kell lenni alapvető kutatási metódusokkal, késznek kell lennie adott esetben az adott épület tervezőjével, használójával, a megbízóval való kommunikációra. Fontos készség a reflexió és az önreflexió, egy adott írásmű elemzése során az építő kritika adása és elfogadása akár hallgatótársától, akár oktatótól. Alapvető a magyar helyesírás, mondatszerkesztés és szabatos nyelvi struktúrák alapvető ismerete.

Célok: A hallgatók kritikus gondolkodásának és íráskészségének fejlesztése, az épületelemzés módszereinek megismerése, valamint a gondolatok írásbeli közlésének módjának gyakorlása. Cél egy vagy két írásmű létrehozása, amelyek közül a legjobbak az Építészfórumon is megjelenhetnek a portál közreműködésével.

A félév során érintett témák: Az építészeiről való írás, publikálás műfajai (ismertetés, kritika, elemzés stb.). Az építészeti kritika története, hazai megjelenése, mai helyzete. A főbb hazai építészeti fórumok, meghatározó szereplők. Az online sajtó térnyerése, a blogok felfutása és alkonya. Módszertani bevezetés, keretek, a publikáció szabályai. Hogyan elemezzünk épületet? Hogyan elemezzünk kritikát? Hogyan írjunk kritikát? Néhány nyelvi és helyesírási szempont.

Az ajánlott irodalom a félév során kerül kiadásra. Addig ajánlott, majd a kurzus során kötelező olvasmány: Csóka Attila Róbert, Smiló Dávid: Építészet – kritika – írás, Új Forrás, 2014.

Hartmann Gergely

2021. december 3.